

Osku Laukkanen löysi toimittajan työn sattumalta – "Tykkäsin puhua ja soittaa levyjä"

"Ei minulla käynyt lukiossa edes mielessä, että voisin ryhtyä toimittajaksi. Tykkäsin vain puhua ja soittaa levyjä."

Monen suomalaisen urheilunystävän tuntema Osku Laukkanen tunnetaan rauhallisena, asiantuntevana ja helposti lähestyttävänä urheilutoimittajana. Harva kuitenkaan tietää, että hänen tiensä radioon alkoi täysin sattumalta, eikä toimittajan ammatti kuulunut nuoruuden haaveisiin lainkaan. Vielä vähemmän hän suunnitteli jättävänsä opettajan työn tekemättä.

Laukkasen haastattelu avaa poikkeuksellisen rehellisesti sitä, miten opettajaopinnot, radioharrastus ja sattumat johdattivat hänet uralle, josta tuli hänen elämäntyönsä.

Nivalan kellarissa syttyi kipinä

Kaikki alkoi Nivalassa vuonna 1985.

Suomeen syntyivät ensimmäiset paikallisradiot, ja kotipaikkakunnalle perustettu Radio Lakeus etsi nuoria tekijöitä. Mahdollisuus tuli lähes vahingossa yläasteen kautta.

"Rehtori puhui, että nyt kun tämä radio tulee, niin ruvetkaa pojat tekemään viikoittain nuorten ohjelmaa. Mehän innostuimme."

Laukkanen teki ystävänsä Mikko Jussilan kanssa musiikkiohjelmaa, jossa tärkeintä olivat levyt, tunnelma ja nuorten oma tekeminen. Toimittajuus ei ollut vielä tavoitteena.

"Meidän disko ja DJ-hommat olivat meille paljon tärkeämpiä. Radio vain tuki sitä. Tykkäsin olla, puhua ja soittaa levyjä."

Paikallisradion arki oli kaukana nykytekniikasta. Mainokset pyörivät C-kaseteilta, kasetteja vaihdettiin käsin ja lähetys pyöri tekijöidensä innolla.

Juuri siellä syntyi kuitenkin kokemus, joka jäi elämään.

Toimittajaksi ei pitänyt tulla

Lukiossa Laukkasen haaveammatti oli aivan muu.

"Minä olisin halunnut lääkäriksi."

Kun pitkä matematiikka sekä fysiikka ja kemia jäivät pois, suunta muuttui.

Liikunta oli hänelle tärkeää, ja Kajaanin opettajankoulutuslaitoksen opiskelijat tekivät vaikutuksen.

"He vaikuttivat iloisilta ja ulospäinsuuntautuneilta. Ajattelin, että minäkin viihtyisin tuolla."

Ratkaisu syntyi enemmän ihmisistä kuin ammatista.

"Ei ollut missään vaiheessa ajatusta, että minusta tulisi toimittaja."

Yleisradion ovi aukesi rohkeudella

Vuonna 1988 Laukkanen saapui Kajaaniin opiskelemaan.

Eräänä päivänä hän käveli Yleisradion toimitukseen ja esitteli itsensä.

"Sattuman kautta rohkenin astua sisään."

Paikallinen tuottaja tarjosi mahdollisuutta tehdä nuorten musiikkiohjelmaa.

Laukkanen tarttui siihen.

"Sain soitella kivoja levyjä ja ehkä tuoda mukavaa fiilistä ihmisille."

Edelleenkin hän ei ajatellut rakentavansa toimittajan uraa.

Radio oli edelleen harrastus, joka tuntui hauskalta.

Opettajan tutkinto jäi takataskuun

Vaikka opinnot etenivät, opettajan työ ei vetänyt puoleensa.

Harjoittelut hän suoritti tunnollisesti, mutta ne eivät sytyttäneet kipinää.

"Kun selvisin harjoittelusta, minulle tuli vain sellainen olo, että en halua tätä tehdä."

Silti tutkinnon suorittaminen oli hänelle tärkeää.

"Olen iloinen ja ylpeä siitä, että minulla on toinen vaihtoehto."

Hän kutsuu opettajan tutkintoa edelleen "takataskuksi", johon voi tarvittaessa palata.

Psykologia jäi pysyvästi mukaan

Vaikka opettajan työ jäi tekemättä, opettajankoulutus jätti pysyvän jäljen.

Laukkanen mielestä arvokkain oppi ei ollut didaktiikka vaan ihmisen ymmärtäminen.

"Psykologia ja ihmistuntemus ovat varmasti hyödyksi missä tahansa työssä."

Hän kertoo jopa opiskelleensa psykologiaa lisää omasta kiinnostuksestaan.

Ajatus ihmisen ymmärtämisestä näkyy myös hänen tavassaan puhua toimittajan työstä.

Kuuntelija on yksi ihminen

Laukkasen suhtautuminen yleisöön on poikkeuksellisen lämmin.

Hän ei ajattele suuria kuulijalukuja.

"Ajattelen, että siellä on joku. Vaikka vanha sukulaistäti, joka joskus sanoo kuunnelleensa selostusta. Sellainen lämmittää."

Palaute ei hänen mukaansa ole tärkeintä.

Tärkeintä on tunne siitä, että on onnistunut tekemään työnsä hyvin.

Opettajuus kulki mukana koko ajan

Silti elämä teki vielä yhden mielenkiintoisen kierroksen.

Vuonna 1995 Osku Laukkanen puhui opettajan ammatista "takataskun vaihtoehtona", johon voisi joskus vielä palata. Haastattelun perusteella toimittajuus tuntui silloin selvästi omimmalta uralta.

Niin kuitenkin tapahtui. Myöhemmin Laukkanen palasi opetuslalle – ei luokanopettajaksi vaan ammatillisen koulutuksen opettajaksi ja myöhemmin pedagogiseksi rehtoriksi Turun Aikuiskoulutuskeskukseen. Samalla urheilutoimittajan työ jatkui rinnalla freelance-selostajana ja Yleisradion äänenä.

Ratkaisu tekee hänen urastaan poikkeuksellisen kiinnostavan juuri tämän tutkimuksen näkökulmasta. Opettajuus ja toimittajuus eivät lopulta olleetkaan toisensa poissulkevia vaihtoehtoja. Ne kulkivat rinnakkain.

Vuoden 1995 haastattelussa Laukkanen sanoi uskovansa, että joskus myöhemmin hän voisi olla jopa parempi opettaja kuin olisi ollut suoraan opettajankoulutuksesta valmistuttuaan.

"Sitten kun olen kasvanut isoksi ja nähnyt maailmaa, olen vielä parempi opettaja kuin jos olisin lähtenyt suoraan koulunpenkiltä."

Jälkikäteen katsottuna lause kuulostaa lähes ennustukselta. Toimittajan ura antoi kokemusta, jonka jälkeen opettajuudesta tuli hänen varsinainen päätyönsä. Samalla hän on voinut jatkaa sitä työtä, joka alkoi Nivalan paikallisradiossa vuonna 1985 – mikrofoniin äärellä, urheilun parissa ja kuulihoitoa palvellen.

Juuri siksi Osku Laukkasen tarina on yksi kiinnostavimmista tämän gradun henkilökuvista. Se ei kerro pelkästään matkasta **opettajaopiskelijasta toimittajaksi**, vaan myös siitä, kuinka opettajuus lopulta palasi hänen elämänsä keskiöön. Toimittaja ja opettaja eivät

olleetkaan toisilleen vastakohtia – ne täydensivät toisiaan. Se tekee Laukkasen urasta ainutlaatuisen esimerkin siitä, kuinka kasvattaminen voi jatkua monessa eri muodossa, mikrofonin äärestä luokkahuoneeseen ja takaisin.